

Tā te mau tupuna ha'api'ira'a hōhonu

‘Aita tātou i mātau i ‘ite i tō tātou mau tupuna.
Tē ’ahehe nei tō rātou tua’ā’ai i roto i tō tātou ’ā’au.
Mai te haruru ‘o te mau pahu.

’Aore tātou i ’ite-mata i tō tātou mau tupuna.

‘Āre’ā rā, nā ni’ā i te mau va’ā tau ‘ati.
Tē fano nei rātou i roto tātou mau uaua.

‘Aore tātou i mātau i ‘ite i tō tātou mau tupuna.

‘Āre’ā rā, mai te vivo e fa’āora i te aho i roto i te reo.
Tē pīna’ina’i nei tō ratou ’aravihi i roto i tō mātou mēhara.

’Aore tātou i ’ite-mata i tō tātou mau tupuna.

‘Āre’ā rā, mai te ‘ie e te mata’i ‘āpīpiti tūra’i nei i te va’ā.
Tē tauturu nei rātou ia tātau ‘ia nu’u i mua e ‘ia pīpiha atu te tau.

‘Aore tātou i mātau i ‘ite i tō tātou mau tupuna.

‘Āre’ā rā, mai te tino e rūrū i te ‘ātete to’ere.
Tē fa’āoraora nei rātou i te vaerua.

’Aore tātou i ’ite-mata i tō tātou mau tupuna.

Tē arata’i nei rā rātou ia tātou i ni’ā i te ‘ē’ā ‘o te tau.
Mai te hei pārau ‘a Māui i roto i te paruai ‘o te ra’i.
‘Ei ‘avei’ā nō rātou.

‘Aore tātou i mātau i ‘ite i tō tātou mau tupuna.

‘Ua vaiho mai rā rātou i te mau tāpa’o.
‘Ua ‘ite rātou i te tai’o i te mau tāpa’o.
Te aru te tai te reva ‘o tātou e tai’o nei.

‘Aore tātou i ’ite-mata i tō tātou mau tupuna.
Tē vai nei ho’i te miti e te ‘ōpape.
‘Ua tau to rātau mata i ni’ā i te miti.
‘Ua hi’opo’ā māite rātou i teie mau faufa’ā tupuna.
‘A hi’opo’ā ana’ē ato’ā te miti ‘e te ‘ōpape : e faufa’ā pū nō te ora.

‘Aore tātou i mātau i ‘ite i tō tātou mau tupuna.
‘Ua tau tō rātou tari’ā i te maniania.
‘Ua ha’api’i rātou i te fa’ā uī uī i te ta’i manu.
E fa’aro’o ‘e e hi’o hāro’aro’ā ato’ā tātou i te mau manu.
E tu’u’tu’u ho’i nō te mau tupuna mai.

‘Aore tātou i ’ite-mata i tō tātou mau tupuna.
Tē tārava nei te fenua.
‘Ua tau tō rātou ihu i ni’ā i te mau no’ano’ā.
‘Ua ho’i tō rātou ihu i te repo ‘o te fenua.
‘O tā tātou ia e hau’ā nei i teie nei.
E tapa’o ato’ā nō tō’u mau tupuna.

‘Aore tātou i mātau i ‘ite i tō tātou mau tupuna.
Tē tupu nei te mau mā’ā hotu e rave rau.
‘Ua tāota tō rātou arero i te hō’ā’ā mā’ā.
Fa’anamureara’ā i te vaha, e faufa’ā tupuna pū nō te ora.

‘Aore tātou i ’ite-mata i tō tātou mau tupuna.
‘E te reo ? E reo ‘ōrero i ni’ā i te tahua, e reo ti’ā’oro.
‘Ua tau tō rātou vaha i te ‘ōrero.
E parau ato’ā tātou i te reo mā’ohi e faufa’ā tupuna.

‘Aore tātou i mātau i ‘ite i tō tātou mau tupuna.
Tē vai noa nei ho’i ra te va’ā, te tapa, te tīputa, te pē’ue, te penu, te ‘ūmete ...
‘Ua fa’aineine tu’utu’u-‘ore tō rātou rima i teie mau tao’ā.
‘A rohi ana’ē i te fetu ato’ā ‘ia ora mai teie mau tao’ā nihinihi.
E ‘aravehi ho’i nō te reira ‘anotau, ‘una’una nō te mata.

I teienei, tē pāpū noa nei ā tatou e ‘aita tātou i mātau i tō tātou mau tupuna ?

‘E’ere ho’i rātou i te purutia.

Ua ha’apāpū maita’i rātou e ‘aita tātou i ‘ere i te hō’ē noa a’e ‘ite.

‘A tāhō’ē ana’e ‘ia rātou ‘ei auhō’ēra’a nō te mau u’i.

‘A ha’api’i ‘āmui ana’e te tauāhemo nō te ora mai te i te tau nei ‘ei patu nō te tauāmuri.

E au te mana’o ‘o te mau tupuna i te pape hōhonu.

Nā tātou te u’i ‘āpī e hutī mai i te reira.

Aita fa’ahou te mau tupuna.

Tē vai noa nei rā rātou i te mau vāhi ‘atoa ta tātou e pārahi nei.

Ranitea a Delion